

VZNIK ČSR

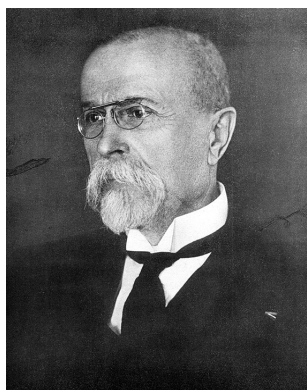

1. Spojte slova a definice.

1. císař	A. "židle" pro krále nebo císaře
2. válka	B. startovat
3. trůn	C. premiér a ministři
4. začít	D. být hlavou státu
5. skončit	E. nejvyšší titul monarchie/ impéria
6. samostatný	F. boj mezi státy
7. vlajka	G. symbol státu
8. vláda	H. instituce, která rozhoduje
9. vládnout	CH. opozitum od "začít"
10. soud	I. začít existovat
11. vzniknout	J. funguje sám, autonomní

2. Diskutujte.

1. Co pro vás znamená demokracie?
2. Víte, kdy a jak vznikl váš stát?
3. Je pro vás historie vašeho státu důležitá? Proč?
4. Víte, kdo byl Tomáš Garrigue Masaryk?
5. Víte, kdy byla první světová válka?
6. Jaké jsou výhody a nevýhody demokracie?
7. Znáte nějaké státy, kde není demokracie?
8. Znáte nějaké české umělce (spisovatele, herce, básníky, malíře..)?
9. Znáte českou architekturu? Jaký styl nebo budova v ČR se vám líbí?
10. Jaké jsou hlavní symboly každého státu? Znáte ty české?
11. Znáte české firmy Škoda a Baťa? Co produkují?

Tomáš Garrigue Masaryk

česká koruna

česká (československá) vlajka

VZNIK ČSR

3. Přečtěte si text a odpovězte na otázky.

1. Jak se jmenoval poslední rakousko-uherský císař?
2. Jak dlouho vládl František Josef I.?
3. Kdy vznikla Československá republika?
4. Kdo byl první československý prezident?
5. Kolik dětí měl Masaryk?
6. Jaké národy žily v Československu?
7. Jak se jmenuje období od roku 1918?
8. Jaké firmy prosperovaly v bohatém Československu?

Poslouchejte na Spotify

Od roku 1848 do roku 1916 vládl v Rakousku-Uhersku císař František Josef I. František byl habsburský aristokrat, který vládl 68 let a umřel během první světové války. Po Františkovi přišel na trůn Karel I., který chtěl být po válce českým králem, ale čeští politici v exilu měli jiné plány.

V roce 1918 válka skončila a z Rakouska-Uherska vzniklo několik menších států. Mezi nimi byla od 28. října 1918 i samostatná Československá republika. Nejdůležitější lidé, kteří bojovali za samostatnost Československa, byli Edvard Beneš, Milan Rastislav Štefánik a hlavně Tomáš Garrigue Masaryk. Ten se stal prvním československým prezidentem. Masaryk byl filozof, sociolog a pedagog. Jeho americká manželka se jmenovala Charlotte Garrigue a měli spolu 5 dětí.

Nové Československo bylo demokratický stát. Kromě Čechů a Slováků tady žili také Němci, Maďaři, Rusíni a Židé. Vznikla nová konstituce neboli Ústava, nová vlajka a začaly se používat nové peníze - koruny. Nový československý parlament, vláda a soudy konečně respektovaly demokratické principy. Pro Čechy a Slováky to bylo nejkrásnější období v celé historii (až do roku 1938). Říká se mu "první republika". Během první republiky vznikly legendární kulturní fenomény, například knihy Karla Čapka, filmy Vlasty Buriana, poetické básně Jaroslava Seiferta nebo slavné vily moderních architektů jako je vila Tugendhat v Brně. Československo bylo bohatý stát, ve kterém začaly prosperovat světoznámé firmy, například Škoda nebo Baťa.

VZNIK ČSR

4. Zopakujte si genitiv singuláru a doplňte správné formy do vět.

1. František Josef I. umřel během _____ (válka).
2. Z _____ (Rakousko-Uhersko) vzniklo několik menších států.
3. Politici v exilu se těšili, až přijedou do _____ (Československo).
4. Masaryk, Beneš a Štefánik naplánovali nový stát z _____ (exil).
5. Demokracie nefunguje bez _____ (parlament), _____ (vláda), _____ (soud) a _____ (Ústava).
6. První republika je krásné období z _____ (historie).
7. Kromě _____ (firma Škoda) prosperovala v ČSR taky firma Baťa.
8. Šli jste někdy kolem _____ (vila) z první _____ (republika)?

5. Spojte fráze.

1. knihy	A. Vlasty Buriana
2. filmy	B. Karla Čapka
3. vily	C. Politiků v exilu
4. básně	D. Tomáše Garrigue Masaryka
5. manželka	E. Jaroslava Seiferta
6. trůn	F. Františka Josefa I.
7. plány	G. Tomáše Bati
8. firma	H. Moderních architektů

6. Dokončete věty. Používejte posesivní genitiv.

Například: Poslouchám hudbu Johna Lennona.

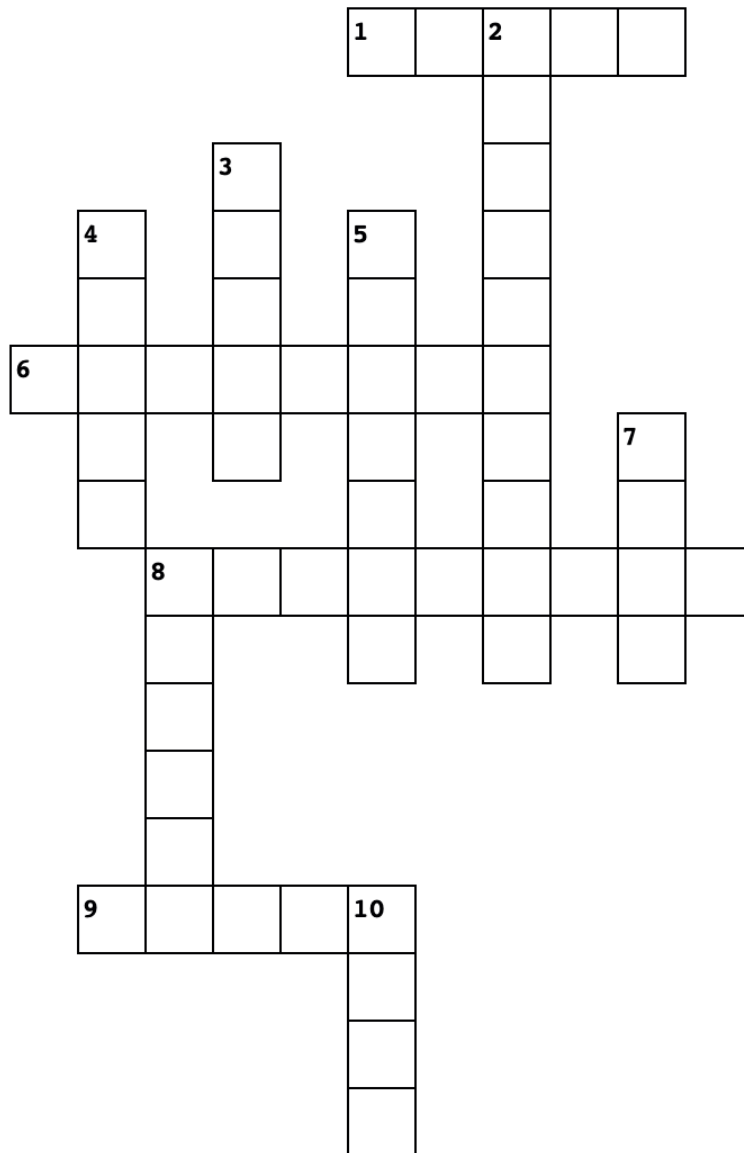
1. Poslouchám hudbu...
2. Mám rád/a obrazy...
3. Rád/a čtu knihy...
4. Líbí se mi filmy...
5. Rád/a se dívám na domy...
6. Zajímají mě básně...

7. Pracujte sami nebo ve skupině. Napište krátký text o tom, jaké jsou důležité principy fungování demokratického státu.

VZNIK ČSR

8. Vyluštěte křížovku.

Horizontálně

1. nejvyšší titul monarchie/ impéria
6. být hlavou státu
8. začít existovat
9. startovat

Vertikálně

2. funguje sám, autonomní
3. premiér a ministři
4. boj mezi státy
5. opozitum od "začít"
7. instituce, která rozhoduje
8. symbol státu
10. židle pro krále nebo císaře

VZNIK ČSR

1. Spojte slova a definice.

1. E
2. F
3. A
4. B
5. CH
6. J
7. G
8. C
9. D
10. H
11. I

3. Přečtěte si text a odpovězte na otázky.

1. Karel I.
2. 68 let.
3. 28. října 1918
4. Tomáš Garrigue Masaryk.
5. 5 dětí.
6. Češi, Slováci, Němci, Maďaři, Rusíni a Židé
7. První republika
8. Škoda, Baťa

4. Zopakujte si genitiv singuláru a doplňte správné formy do vět.

1. František Josef I. umřel během války.
2. Z Rakouska-Uherska vzniklo několik menších států.
3. Politici v exilu se těšili, až přijedou do Československa.
4. Masaryk, Beneš a Štefánik naplánovali nový stát z exilu.
5. Demokracie nefunguje bez parlamentu, vlády, soudu a Ústavy.
6. První republika je krásné období z historie.
7. Kromě firmy Škoda prosperovala v ČSR taky firma Baťa.
8. Šli jste někdy kolem vily z první republiky?

5. Spojte fráze.

1. knihy Karla Čapka
2. filmy Vlasty Buriana
3. vily moderních architektů
4. básně Jaroslava Seiferta
5. manželka Tomáše Garrigue Masaryka
6. trůn Františka Josefa I.
7. plány politiků v exilu
8. firma Tomáše Bati

8. Vyluštěte křížovku.

